

OBSAH

I. ÚVODNÍ POJMY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

§ 1	Subjekty mezinárodního práva	9
§ 2	Suverenita států	12
§ 3	Obecné a partikulární mezinárodní právo	15
§ 4	Společenská podstata mezinárodního práva	18
	a) Jus dispositivum	18
	b) Jus cogens	20
	c) Stabilizovaná kogentní pravidla	22
§ 5	Zaměření nauky mezinárodního práva	26
§ 6	Poměr práva mezinárodního k právu vnitrostátnímu	30

II. VZNIK A VÝVOJ MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

§ 7	Počátky mezinárodního práva	35
§ 8	Mezinárodní právo v období předmonopolistického kapitalismu	39
	a) Mezinárodní právo do Vídeňského kongresu	39
	b) První pravidla obecného mezinárodního práva s potenciální celosvětovou působností	41
§ 9	Mezinárodní právo v období formování imperialismu	45
§ 10	Vliv mezinárodní arbitráže na ustálení obecně platného obyčejového práva	49
§ 11	Tradiční mezinárodní právo	53
	a) Prameny tradičního obecně platného mezinárodního práva	53
	b) Povaha tradičního obecného mezinárodního práva	56
§ 12	Vliv Velké říjnové socialistické revoluce na obsahové a funkční změny obecného mezinárodního práva	58

III. VÝVOJ VĚDY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

§ 13	Teologická škola mezinárodního práva	61
§ 14	Klasická škola přirozenoprávní	63
§ 15	Škola radikálních naturalistů	66
§ 16	Pozdní škola přirozenoprávní — tzv. Grotiani	67
§ 17	Raní pozitivisté	70

§ 18	Pozitivismus a jeho empirická metoda, zrod moderní nauky mezinárodního práva	72
§ 19	Mezinárodní právní věda konce 19. století	79
§ 20	Současná nauka mezinárodního práva	79
	a) Buržoazní věda o mezinárodním právu v nejnovější době	79
	b) Socialistická (zejména sovětská) nauka mezinárodního práva	83

IV. PRAMENY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

§ 21	Významy termínu „premy“ mezinárodního práva	87
§ 22	Prameny mezinárodního práva smluvního	89
	a) Smlouvy sjednané v plné formě	89
	b) Smlouvy sjednané ve formě zjednodušené	90
	c) Tacitum pactum	91
§ 23	Prameny mezinárodního práva obyčejového	92
	a) Kontinentální pozitivistická teorie výkladu důvodů závaznosti obyčejového práva	93
	b) Anglosaský výklad důvodů závaznosti obyčejového práva	94
	c) Význam materiálních pramenů při výkladu důvodů závaznosti obyčejového práva	96
§ 24	Mezinárodní zdvořilost a mezinárodní morálka	98
§ 25	Principy mezinárodního práva	100
	a) Pfirozenopravní principy mezinárodního práva	101
	b) Pozitivistické principy mezinárodního práva	101
	c) Principy mezinárodního práva jako doktrinární záznam o výkladu obecného mezinárodního práva	102
	d) Principy ve smyslu zobecněného doktrinárního výkladu konkrétních pravidel obecného mezinárodního práva	103
	e) Principy vyjadřující naléhavé potřeby normotvorby	105
	f) Obecné zásady právní	107
§ 26	Kodifikace mezinárodního práva a unifikace cestou mezinárodního práva	109

V. MEZINÁRODNĚ PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST

§ 27	Ručení a reparace v tradičním mezinárodním právu	113
§ 28	Pojem a náležitosti protiprávního chování v současném mezinárodním právu	115
§ 29	Pojem odpovědnosti v současném mezinárodním právu	121
§ 30	Obsah odpovědnostní povinnosti	123
§ 31	Odpovědnost při porušení kogentních norem	126

VI. PŘÍMÉ DONUCENÍ V MEZINÁRODNÍM PRÁVU

§ 32	Donucení v tradičním mezinárodním právu	129
§ 33	Přímé donucení v současném mezinárodním právu	132
§ 34	Nátlaková opatření mimoprávní (faktické) povahy	133
§ 35	Náležitosti represálií	134
§ 36	Donucení organizovaným společenstvím států	137
§ 37	Mírová smlouva	140

VII. OD BELLUM JUSTUM K ZÁKAZU UCHYLOVAT SE K SÍLE

§ 38	Volnost v používání síly v mezinárodních vztazích	145
§ 39	Doktrína bellum justum	147
§ 40	Středověké ideje vytvoření mírové organizace	150
§ 41	Válka v období tradičního mezinárodního práva	151
§ 42	Kogentní povaha zákazu síly	155
§ 43	Zákaz smluv vynucených silou	157
§ 44	Výjimka ze zákazu použití síly: sebeobrana	162
§ 45	Opatření v krajní nouzi	166

VIII. MEZINÁRODNĚ PRÁVNÍ ÚPRAVA VNITŘNÍCH VĚCÍ STÁTŮ

§ 46	Vnitřní a vnější věci státu	173
§ 47	Územní suverenita a územní výsost	174
§ 48	Oblast zákazu uplatňování územní suverenity	179
§ 49	Postavení jednotlivce v mezinárodním právu	184
	a) Jednotlivec — destinář výhod plynoucích z mezinárodního práva	185
	b) Tzv. mezinárodní trestní odpovědnost jednotlivců	186
§ 50	Mezinárodně právní pojem státního občanství	189
§ 51	Mezinárodně právní režim cizinců	191
§ 52	Diplomatická ochrana	192
§ 53	Asyl	194
	a) Asyl vnitrostátní povahy	194
	b) Asyl mezinárodně právní	196
	c) Asyl diplomatický	197

UVOD DO TEORIE MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

Vydala Univerzita J. A. Komenského v Bratislavě
v roce 1967

Redakční rada: Y. Černož, J. Černož

P. Hájek, V. Kocourek, J. Kocourek

Technická spolupráce: J. Černož

K. Ševčík, Bratislava

1967